

fulde Konjunkturførtjeneste, der maatte paaløbe, indtil Varen er kommet her til Landet, ligesom den i Bekendtgørelsen af 17. Juni 1918 indførte Kontrol med ImportørersPrisberegning kan ophæves. Man maa nemlig gaa ud fra, at nu, hvor der ved Afsætning af en Vare kan vælges mellem flere Markeder, kan der ikke mere regnes med at faa Varer ind i Landet til lavere Priser, end de vil kunne afsættes til i Udlandet, enten paa selve Udførselsstedet eller andetsteds. Man har i Forbindelse hermed overvejet, om Skridtet ikke kunde tages helt ud og Importørerne ganske fritages for enhver Art af Reguleringsbestemmelse for deres Prisberegning, men dertil har man dog ikke ment, at Tilførslerne endnu er tilstrækkelig lette og rigelige. Ganske vist vil Reglen om, at der ikke maa beregnes Konjunkturførtjeneste, efter at Varen er kommet her til Landet, kun faa virkelig Betydning for saadanne Varer, for hvilke der gælder Forbud mod Udførsel; men om end Antallet heraf er ret stærkt formindsket i den senere Tid, er der dog vedblivende en ikke ubetydelig Rest tilbage. For saa vidt man af Hensyn til den danske Krones fortsatte Værdiforringelse overfor de vestlige Valutaer nødes til at skride til Importindskrænkninger, maa desuden disse selvfølgelig ledsages af Udførselsforbud for de Varers Vedkommende, for hvilke Tilførslen hæmmes, og hvoraf her i Landet værende Lagre menes at burde forbeholdes det indenlandske Forbrug.

For Handelen paa det indenlandske Marked, saavel Mellemandelen som den egentlige Detailhandel, bør de hidtil bestaaende Regler derimod i Hovedsagen bibeholdes, naturligvis sammenfattede samt ændrede eller udfyldte under Hensyn til indtraadte Forandringer eller gjorte Erfaringer. Dette sker dog ikke, fordi de gældende Regler i sig selv anses for fuldkomne. Man er tværtimod ganske klar over, at de som Følge af deres almindelige Karakter ikke vil kunne undgaa af og til at virke mere hæmmende end tilsigtet; hvorpaa der næppe vil kunne bødes, selv med den i Forslagets § 6 optagne vide Dispensationsregel, ligesom det ogsaa af samme Grund vil være meget vanskeligt at paase dem gennemført i Praksis. Dette har Erfaringen allerede lært, og det kan naturligvis kun ventes, at deres praktiske Efterlevelse vil yderligere svækkes, som Tiden gaar. At fjerne det Værn, de dog trods alt rummer for Forbrugerne, imod ubillige Varepriser, maa dog Udvalget absolut fraraade, saalænge der ikke kan stoles paa, at Konkurrencen vil træde ind i Stedet og paa fornøden Maade virke regulerende overfor Priserne. Og dette tør man ikke regne med under de nuværende Forhold. Allerede forud for Verdenskrigen var Konkurrencen i hvert Fald indenfor Detailhandelen saare lidet virksom, og siden da synes den paa vide Omraader saa at sige ganske at være forsvunden, et Forhold, der tilmed mere og mere underbygges gennem den organisationsmæssige Fastsættelse af Priserne, som i stigende Grad er blevet gængs. Mistilliden til den frie Konkurrencens Evne til at værne Forbrugerne imod urimelige Priser er da ogsaa almindelig udbredt, ikke blot her i Landet, men ogsaa andetsteds, hvilket f. Eks. i England har givet sig et klart Udtryk i den saakaldte Profitøring Act af 19. August f. A. (Bilag G). Om Forholdene i Norge og Sverige henvises til de vedlagte Oversigter (Bilagene H og J).

Forbrugerne er i Virkeligheden under de nuværende Forhold ganske ude af Stand til at danne sig et begrebet Skøn om Rimeligheden af den Pris, der forlanges for den enkelte Vare. Før Krigen kendte en Køber dog saa nogenlunde hver enkelt Vares Pris, saaledes at han kun uden Indsigelse taalte mindre Afvigelser fra det normale; men under Krigen og fremdeles er Forholdene saaledes, at de mest forskellige Priser i og for sig kan være rimelige for den samme Vare, og dette gør det indtil videre umuligt for Publikum at føle Tryk overfor Erhvervslivets Prisberegning.

Det har under disse Forhold for Udvalget været en Hovedopgave at søge gennemført Foranstaltninger, der kunde virke genoplivende paa den svigtende Konkurrence indenfor Mellem- og Detailhandelen, idet man har set dette som den eneste Vej til indenfor